

۱۰

ناشران، آرام آرام برای شرکت در نمایشگاه کتاب آماده می شوند ولی هنوز تکاپویی در بازار کاغذ دیده نمی شود

کاغذ در آرامش پیش از توفان؟

در همین شرایط اقتصادی بعضی فرهنگی کارها گلیم شان را از آب بیرون می کشند و در قالب جایزه فیروزه با هم رقابت هم می کنند کار فرهنگی!

۱۱

توسط نشر اسم روانه بازار شد

«سنگ» در بازار کتاب

فرهنگ

سه شنبه ۲۲ دی ۱۳۹۸ : شماره ۵۵۵۸

۱۱

۹

جام جم

پشت صحنه

اتفاق هفته

کتاب درسگفتارهای

زرویی نصرآباد یک سال پس از مرگ او رونمایی می شود

«رمز طنز» خوانی به یاد آقای طناز

زنده یاد ابوالفضل زرویی نصرآباد طنزپرداز، شاعر و نویسنده در زمان حیات خود و یکی چند پایانی عمرش نخستین دوشنبه هر ماه در فرهنگسرای نیاوران حضور پیدا کرده و درسگفتارهایی با عنوان «رمز طنز» را برگزار می کرد. این نشست ها حالا در قالب کتابی با عنوان «رمز طنز» منتشر شده و قرار است به زودی در این فرهنگسرا رونمایی شود.

دوشنبه ها با «زرویی»

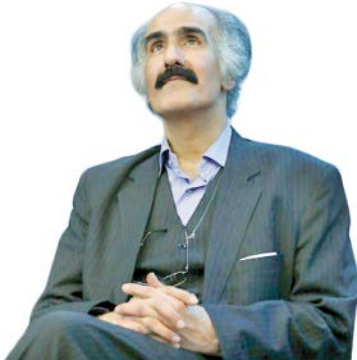
در این مجموعه نشست ها که از دی سال ۱۳۹۴ در فرهنگسرای نیاوران آغاز و تا پایان حیات زنده یاد زرویی نصرآباد ادامه داشت، هر جلسه ضمن ارائه درس گفتارهای ابوالفضل زرویی نصرآباد درباره طنز و رموز آن، اخلاق الاشرف عبید زاکانی شرح و تفسیر می شد. شعرخوانی و نقد شعر از دیگر برنامه های این جلسات بود.

زرویی تلاش می کرد تا مفهوم درستی از طنز در این جلسات ارائه دهد و آنچه را که امروزه با اشتباهات بسیاری گره خورده و تحت عنوان طنز شناخته می شود را از طنز اصیل و واقعی که از گذشته در فرهنگ ایرانی وجود داشته تمییز دهد. او شاهد مثال های متعدد از کتب طنز ادبیات فارسی در نشست ها مطرح می کرد و وجود این نکات در قالب یک کتاب می تواند برای طنزپردازان و پژوهشگران این عرصه اتفاقی ارزشمند محسوب شود.

همه چیز در یک کتاب

مفاهیم مطرح در این مجموعه نشست ها، به صورت کتابی با نام «رمز طنز» گردآوری شده است که پس از رونمایی در نشست ادبی «سه شنبه های شعر نیاوران» در روز سه شنبه سوم دی وارد بازار نشر می شود.

ابوالفضل زرویی نصرآباد زاده ۱۱ اردیبهشت ۱۳۴۸ در تهران شاعر، پژوهشگر و طنزپرداز صاحب نامی بود، که با اسم های مستعار «ملانصرالدین»، «چغندر میز»، «آمیز ممتقی»، «میرزا یحیی»، «عبدلی» و... در نشریاتی مانند نشریات موسسه گل آقا، همشهری، جام جم، ایرانیان، انتخاب، زن، مهر، کیهان ورزشی، بانو، جستجو، عروس، تماشاگران و... طنز نوشته است. بسیاری از نویسندگان و طنزپردازان همچون کیومرث صابری گومنی (گل آقا)، علی موسوی فرمارودی و... از او به عنوان یکی از بهترین نویسندگان در حوزه طنز یاد می کنند. این طنز پرداز نام آشنای کشور، در آذر ماه ۱۳۹۷ و ۴۹ سالگی دیده از جهان فرو بست.

سال هاست تلاش می شود کتاب های نویسندگان ایرانی به زبان های دیگر ترجمه و ارائه شود تا هم ادبیات معاصر ایران بتواند فضایی برای معرفی خود در جهان پیدا کند و از این طریق هم حرف ها، آرمان ها و دغدغه هایش را به گوش دنیا برساند.

به هزار و یک دلیل هم این اتفاق آن طور که باید پیش نرفته و تا به حال موضوع اعتقاد، اعتراض و صحبت نویسندگان، مترجمان

زینب مرتضایی فرد

ادبیات و هنر

سرنوشت کتاب در ایران

سفر به گرای ۲۷۰ درجه

نویسنده: احمد دهقان

سال نشر: ۱۳۷۵

ناشران: صریح، سوره مهر

تجدید چاپ: ۲۰

جوایز: جایزه بیست سال داستان نویسی، جایزه چهارمین دوره انتخاب کتاب سال

سرنوشت کتاب در جهان

سفر به گرای ۲۷۰ درجه هم در ایران مورد توجه بوده و هم مترجمان خارجی در مواجهه با آن زبان به ستایش گشوده اند و تا کنون به سه زبان انگلیسی، ایتالیایی و روسی ترجمه شده است.

سفر اول- آمریکا

پال اسپراکمن نایب رئیس مرکز مطالعات دانشگاهی خاورمیانه در دانشگاه راتگرز آمریکا سفر به گرای ۲۷۰ درجه را به انگلیسی ترجمه و به عنوان نخستین رمان ایرانی با موضوع جنگ که در آمریکا منتشر می شود، به مخاطبان معرفی کرد. او در این باره گفته، تمامی کسانی که ترجمه او از رمان سفر به گرای ۲۷۰ درجه را خوانده اند این اثر را رمانی جذاب و زودخوان توصیف کرده اند.

اسپراکمن اثر احمد دهقان را در دسته آثاری چون اودیسه هومر و نوشته های اریش ماریا مارک جای داده است. او همچنین گفته است: تأکید دهقان در این اثر بر اهمیت زندگی است و این را با زنده نگه داشتن ناصر در انتهای رمان نشان می دهد. او برای زندگی و سالم ماندن ارزش قائل است و این یکی از عمده دلایلی است که باعث شد من به ترجمه آن روی بیاورم.

سفر دوم- روسیه

«سفر به گرای ۲۷۰ درجه» در ادامه به کشوری می رود که غول های ادبیات داستانی کلاسیک را در خود داشته و داستان هایشان با گذر زمان طولانی هنوز هم مشق نویسندگی علاقه مندان به این حوزه است و در کشورهای مختلف شناخته شده اند و خوانده می شوند.

الکساندر آندویوشکین مترجم روسی هم «سفر به گرای ۲۷۰ درجه» را ترجمه کرد و این کتاب برنده جایزه بهترین داستان شرق از سوی هیات داوران جایزه ادبی سرزمین ناشناخته «ترائیکا گیتا» در روسیه شد. کتاب در روسیه توسط انتشارات صدرا در روسیه منتشر و در این کشور هم توانست نظر منتقدان را به خود جلب کند.

سفر سوم- ایتالیا

میکله مارلی فارغ التحصیل رشته ادبیات و زبان شناسی دانشگاه میلان است و زبان فارسی را در موسسه دهخدا وابسته به دانشگاه تهران آموخته. او در حال حاضر دانشجوی کارشناسی ارشد رشته دین شناسی دانشگاه کافوسکاری و نیز

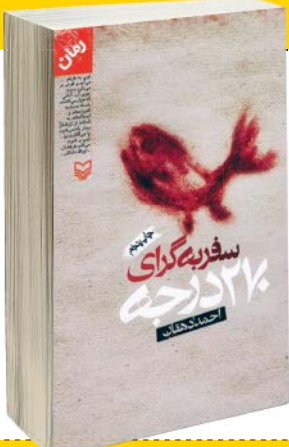
واهایی فرهنگ هم شده است. اما این اتفاق بیش از هر چیزی در خود حرف ها و نگاه هایی را گنجانده که اعتماد به نفس جامعه ادبی ایرانی را تا حد زیادی پایین آورده و مردم هم فکر می کنند آثار نویسندگان ایرانی حتما از نوشته های قلم به دست دیگر کشورها کیفیت به مراتب پایین تری دارد و نمی تواند کنار آثار جهانی بایستد.

بر خلاف تصورات و تفکرات غالب ما هستند کسانی که با عینک واقع بینی آثار ادبیات داستانی معاصر ایران را نگاه کرده و نظرات متفاوتی را درباره کتاب هایی بیان کرده اند که ممکن است ما ایرانی ها به واسطه همین نگاه

تصورات نادرست آنها را نخوانده باشیم. به طور مثال بیابید این ذهنیت غالب را بگذاریم کنار این جملات: «سفر به گرای ۲۷۰ درجه کتابی است در حد وداع با اسلحه از نرست همینگوی و در جبهه غرب خبری نیست اثر اریش ماریا مارک» این جمله ها را میکل ماری می گوید، مترجمی که به تازگی کتاب را به زبان ایتالیایی ترجمه کرده و احمد دهقان، نویسنده ایرانی را همپای دونویسنده ای می داند که شهرت جهانی دارند و روایت هایشان از جنگ در جهان خوانندگان بسیاری دارد و به زبان های بسیاری ترجمه شده است.

مهم کربلای ۵ مطلع می شود. حین عملیات بسیاری از دوستانش شهید و مجروح می شوند، خود او هم مجروح شده و به پشت خط منتقل می شود، هر چند بعد از چند روز به شهر خود بازگشته و زندگی عادی را از سر می گیرد، اما پس از مدت کوتاهی با دریافت تلگراف یکی از دوستانش خود را آماده بازگشت به منطقه می کند.

اهمیت کتاب: سبک خاص نویسنده و روایت عمیقی که از جنگ تحمیلی و یک عملیات مهم ارائه می کند، موجب توجه جدی منتقدان و مخاطبان ادبیات داستانی نسبت به کتاب می شود. دهقان به سبب تجربه حضور در جبهه جنگ در این کتاب و سایر آثارش توانسته تصویری واقع پذیر از آنچه در جنگ تحمیلی گذشته ارائه کند.

نویسنده ای که قابلیت جهانی شدن دارد

احمد دهقان در روایت هایش صادق و صریح است، کلمه ها و سبکش متعلق به خودش بوده و می تواند صدای جنگ ایران و اتفاقات آن را به گوش جهان برساند. مترجمان هم بدون هیچ تعارفی آثارش را همپای نویسندگان بزرگ جهان دانسته اند. اما اینکه آثار دهقان چقدر به کشورهای دیگر راه پیدا کرده و خوانده شده است، سوال مهمی است و ما را می رساند به همان موضوعاتی که در ابتدا مطرح کردیم، موضوعاتی که اعتماد به نفس نویسنده و مخاطب ایرانی را می گیرد و او را می رساند به آنجا که به قول حافظ آنچه خود دارد را از بیگانه تمنا کرده و نتواند فکرش را هم بکند که آثار ایرانی چیزی از ادبیات داستانی جهان کم ندارند.

ترجمه اثر دهقان به سه زبان و البته معدود ترجمه هایی از دیگر آثار این نویسنده و سایر نویسندگان ایرانی که مورد توجه مترجمان قرار گرفته اند را بگذارید کنار نام هایی چون همینگوی، هومر و دیگران. بعد تجدید چاپ و تعداد ترجمه هر دو دسته آثار را در دیگر کشورها با یکدیگر مقایسه کنید تا برسیم به این معادله تکراری که چرا ادبیات داستانی ایرانی باید به رغم قوت خود همچنان ناشناخته مانده باشد.

تیتیر جذاب نداشتیم!

روزنامه و رسانه است و بالا و پایین هایش! یک روز می آیی سر میز فرهنگی و سرو صدا و داد و بیداد و حاشیه است که از این طرف میز تا آن طرف میز می رود و می آید و یک روز هم مثل امروز...

ببخشید دیروز می شود که دو نفر از بچه های گروه نیستند و الباقی هم بی سر و صدا و حاشیه به کار خودشان مشغولند. خلاصه که دیروز از آن روزهای حساسی خارجی گروه فرهنگی بود. حساسی با نگاه ۹۰ درجه به مانیتور روبرویشان و مشغول تایپ مواد صفحات و گزارش هایی که حالا امروز می تواند سطر به سطرشان را بخوانید و درباره شان اظهار نظر کنید. می دانم! الان دارید با خودتان می گوید اینها دیروز هیچ حاشیه و سر و صدایی نداشته اند و نویسنده دارد زور می زند که حالا که قافیه تنگ آمده هم به جفنگ نیفتد و هم بتواند این ستون ۴۰ کلمه ای را به سلامت برکند!

و اما بعد... زینب مرتضایی فرد که معرف حضورتان هست. قبل از اینکه سوژه امروز مرتضایی فرد را

ارائه کنیم پیش پیش خبر بدیم که یک سوژه جالب را برای سال نوی میلادی در دستور کارش قرار داده که خودش را به هیجان انداخته ما که هیچ! حالا ما هم خیلی نمی توانیم سر روزه را باز کنیم اما اجمالا این را بدانید که بعید می انیم کسی در رسانه های داخلی تا حالا سراغ این موضوع رفته باشد. سوژه امروز مرتضایی فرد هم درباره احمد دهقان است و رمان «سفر به گرای ۲۷۰ درجه» که حالا یک مترجم ایتالیایی را هم به حرف آورده که زبان به مدحش بگشاید.

مرتضایی فرد هم تنور را داغ دیده و نانش را با یک گزارش مبسوط درباره این کتاب چسباند توی تنور همین صفحه!

آذر مهاجر هم که در ماه های اخیر حساسی با گزارش های کاغذی اش حاشیه ساز شده و عنوان اختصاصی گزارشگر کاغذ گروه را به خودش اختصاص داده بود بعد از مدتی که خبری از این حوزه نگرفته بود دوباره سرک کشیده به بازار کاغذ تا ببیند اوضاع از چه قرار است.

اینکه این ثبات نسبی که از دور دیده می شود آیا واقعیت دارد یا اینکه به قول مسؤولان اقتصادی که درباره قیمت ارز و طلا اظهار نظر می کنند و افزایش قیمت ها را از ۶ سال قبل تا الان حباب میدانند، این وضعیت ثبات نسبی بازار کاغذ هم حباب است یا نه. برای خواندن گزارش مهاجر کافی است ورق بزنید و بروید صفحه بعد!

دیگر خبرنگار پرتلاش گروه هم که نمی گذارد چراغ سینما در صفحات فرهنگی جام جم به پت پت بیفتد در گزارش امروزش در صفحه ۱۲ رفته سراغ سه چهار فیلمی که در حوزه کودک و نوجوان روی پرده رفته اند و اکران این روزها را تراکم کودک و نوجوانی روبه رو کرده اند.

